

14 ta' April, 1986

Imħallfin: -

**Agent Onor. Joseph A. Herrera Bl.Can., Lic.Can., LL.D.
- President**

**Onor. Wallace Ph. Gulia LL.D., B.A., B.Sc., Ph.C.,
M.A.(Admin.)(Manch.), D.P.A.(Lond.)**

Onor. Stephen Borg Cardona B.A., LL.D.

Perit Vincent Galea

versus

*Chairman tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku u Segretarju
Amministrativv*

**Ġudikat – Effetti – Kjamata fil-Kawża – Nullità ta’
Kummissjoni Dwar is-Servizz Pubbliku – Ĝurisdizzjoni**

*Il-kjamata in kawża ta’ parti tista’ ssir anke f’każ fejn il-kawża tkun
ġà ġiet deciża in parti. Il-fatt tal-kjamata in kawża ma jagħtix dritt
li s-sentenza tal-Qorti, li tkun ghaddiet in ġudikat, tiġi riveduta
mill-istess Qorti.*

Il-Qorti: –

Il-Qorti Ċivili Prim’ Awla b’sentenza tagħha tat-3 ta’ Ĝunju, 1985 kienet laqgħet it-talba tar-rikorrent Vincent Galea għall-kjamata fil-kawża ta’ l-Onor. Ministru tax-Xogħliljet, Djar u Sports, kif ukoll tad-Direttur tad-Dipartiment tax-Xogħliljet Pubblici. Minn din is-sentenza ġie interpost Appell quddiem din il-Qorti mill-intimati u dana fil-5 ta’ Ĝunju, 1985 u s-smiġħ ta’ dan l-appell ġie appuntat ghall-1 ta’ Lulju, 1985. L-appellanti intimata ġallsu notifikasi biex jiġu nnotifikati Dr. Tonio Borg, Qorti Superjuri u għal kull interess li jista’ jkollhom l-Onor. Ministru tax-Xogħliljet u Djar u Direttur tax-Xogħliljet;

Ir-rikorrenti Perit Vincent Galea ppreżenta r-risposta tiegħu għar-rikkors ta’ l-Appell fil-11 ta’ Ĝunju, 1985. Il-kjamati fil-kawża fl-14 ta’ Ĝunju, 1985, ippreżentaw ir-risposta tagħhom għar-rikkors (ta’ l-Appell) ta’ l-intimati originali. Skond din ir-risposta l-istess kjamati fil-kawża ssottomettew (1) illi huma m’humiex fil-kawża peress li d-digriet interlokutorju li minnu qed isir appell għadu ma għaddiex in ġudikat u (2) illi għal kull

buon fini huma jaderixxu ma' l-appellanti ghaliex għar-raġunijiet dedotti fir-rikors ta' l-appell l-ewwel Onorabbi Qorti ma kellhiex is-setgħa li tordna s-sejħa fil-kawża ordnatu bid-digriet appellat. L-appell mis-sentenza tal-Prim'Istanza fejn laqgħet it-talbiet ghall-kjamati in kawża instema' u din il-Qorti b'sentenza mogħtija fil-21 ta' Ottubru, 1985 iċċitat b'approvazzjoni u għamlet tagħha dak li kienet qalet il-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fis-sentenza tagħha u cjoè li "anke mill-prattika legali din il-prassi tidher li għandha tīgi favorita, l-ghaliex b'hekk tīgi assikurata ċ-ċelerità tal-ġudizzju, koltivata s-sempliċità tagħhom kif ukoll evitati kawżi ulterjuri; hemm ekonomija ta' ġudizzju a spejjeż tiltaqa' bla ripunjanza fuq it-terren komuni legali tal-ġustizzja sostanzjali u tal-prattiċità ta' kuljum fil-ħajja progressiva moderna, li mhix aktar inklinata għall-formalizmu żejjed u antikwat, sakemm il-liggi hija salvagwardjata u l-ġustizzja mogħtija, u għalhekk iddeċidiet l-appell u kkonfermat id-deċiżjoni appellata;

L-Onor. Ministru tax-Xogħlijiet u Djar u Aġent Direttur tax-Xogħlijiet fl-24 ta' Ottubru, 1985 bħala kjamatil fil-kawża ppreżentaw ir-risposta tagħhom għar-rikors originali tal-Perit Vincent Galea li bih gew innotifikati fit-22 ta' Ottubru, 1985 u dina fil-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili (Sede Kostituzzjonal). L-ewwel tliet eċċeżżjonijiet imsemmija f'din ir-risposta huma s-segwenti:

1. Li preliminarjament l-esponenti jitkolu r-rikuža tas-Sinjorija tiegħu l-Onorevoli Imħallef Joseph Filletti a tenur ta' l-inċiż (ii) tal-paragrafu (d) ta' l-artikolu 735 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċeduri Ċivili peress li f'din l-istess kawża qabel ma gew kjamatil fil-kawża l-esponenti, hu ta deċiżjoni fuq il-mertu ta' l-eċċeżżjonijiet ikkotenuti fil-paragrafi 2 sa 3 ta'

din ir-risposta;

2. Li l-kjamata fil-kawża ta' l-esponenti hi nulla ghaliex ma saritx skond l-artikolu 960 ta' l-imsemmi Kodiċi peress li saret wara li nghatat is-sentenza ta' din l-Onorabbi Qorti tas-27 ta' Awissu, 1984, mil-liema sentenza sar Appell quddiem l-Onorabbi Qorti Kostituzzjonali deċiż fil-21 ta' Jannar, 1985 u l-imsemmi artikolu jgħid li waqt li l-kjamata fil-kawża tista' ssir f'kull waqt quddiem il-Qorti ta' l-ewwel grad din trid isir biss qabel is-sentenza u;

3. Li bla preġudizzju għas-suespost din l-Onorabbi Qorti ma għandhiex ġurisdizzjoni li tieħu konjizzjoni tar-rikors kien tissindika l-operat tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku billi għal dak il-fini tosta l-projbizzjoni ta' l-artikolu 118 tal-Kostituzzjoni;

Qegħdin ikkwotati hawn għalina l-ewwel tliet eċċeżżjonijiet biss tal-kjamati fil-kawża għar-raġuni sempliċi li l-ewwel Qorti b'sentenza tagħha tal-21 ta' Settembru, 1985 kienet iddeċidiet dwar l-ewwel eċċeżżjoni preliminary ssollevata mill-kjamati fil-kawża dwar ir-rikuża u dan billi rrespingietu u billi ornat il-prosegwiment tal-kawża. Barra minn hekk l-ewwel Qorti b'digriet tagħha tal-21 ta' Novembru, 1985 idderiġiet lill-partijiet fis-sens li fil-fehma tagħha t-tieni u t-tielet eċċeżżjonijiet fir-risposta tal-kjamati fil-kawża għandhom jiġu deċiżi separatament u preliminary mill-bqija ta' l-eċċeżżjonijiet l-ohra minhabba n-natura tagħhom. L-ewwel Qorti tal-Prim'Istanza b'sentenza tagħha mogħtija fid-9 ta' Jannar, 1986 iddeċidiet fuq dawn iż-żewġ eċċeżżjonijiet billi waqt li tenniet li t-tieni eċċeżżjoni fuq imsemmija hija proponibbli mill-kjamati fil-kawża, irrespingiet iż-żewġ eċċeżżjonijiet u čjoè t-tieni u t-tielet eċċeżżjoni ssollevati

mill-kjamati fil-kawża u mmarkati bħala Nru. 2/3 fir-risposta tagħhom;

L-Onorevoli Ministru tax-Xogħliljet u Djar u d-Direttur tax-Xogħliljet fit-13 ta' Jannar, 1986 ipprezentaw Rikors ta' Appell mid-deċiżjoni tal-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili tad-9 ta' Jannar, 1986 quddiem dina l-Qorti. Ghad li r-rikorrent originali l-Perit Vincent Galea fl-20 ta' Jannar ipprezenta r-risposta tiegħu għar-rikors ta' l-Appell tal-kjamati fil-kawża u għad li l-intimati originali gew fil-fatt innotifikati bir-rikors ta' l-Appell "de quo" dawn fil-fatt għażlu li ma jirrispondux. Din il-Qorti diversament ippresjeduta appuntat l-Appell għas-smiġġ ghall-5 ta' Marzu, 1986. Għal diversi raġunijiet imsemmija fil-verbali relativi fil-proċess din il-kawża baqgħet differita għas-17 ta' Marzu, 1986. Dak in-nhar ġiet ipprezentata nota mill-kjamati fil-kawża li permezz tagħha talbu bir-rispett ir-rikuża tas-Sinjorija tagħhom, il-Prim Imħallef Carmelo Schembri, l-Imħallef Hugh Harding u l-Imħallef Carmelo Agius u dawn a tenur ta' l-inċiż (ii) tal-paragrafu (d) ta' l-artikolu 735 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili peress illi f'din l-istess kawża qabel ma gew ikkjamati in kawża l-esponenti, is-Sinjorija Tagħhom taw deċiżjoni fuq il-mertu ta' dan l-appell. Din il-Qorti diversament ippresjeduta, b'digriet tagħha tal-21 ta' Marzu, 1986 iddeċidiet billi tilqa' l-imsemmija eċċeżżjoni ta' rikuża ssollevata mill-appellant fil-konfront ta' kull wieħed mill-ġudikanti li attwalment kienu jikkostitwixxu din il-Qorti dak in-nhar u ddifferiet l-appell għas-seduta tat-3 ta' April, 1986 biex jinstema' mill-istess Qorti diversament ikkostitwita;

Fl-1 ta' April, 1986 il-President ta' Malta bis-saħħha tas-setgħat mogħtija lilu, bl-artikolu 11 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili nnomina lill-Onor. Sur

Imħallef Wallace Gulia B.A., LL.D., l-Onor. Imħallef Stephen Borg Cardona B.A., LL.D., flimkien ma' l-Onor. Sur Imħallef Joseph Herrera LL.D., bhala Prim Imħallef biex joqogħdu u jieħdu konjizzjoni ta' l-Appell Kostituzzjonali "Perit Vincent Galea vs Chairman tal-Public Service Commission et" li bħalissa jinsab pendent quddiem dik il-Qorti. *In forza ta' din is-Surroga għalhekk din il-Qorti llum tinsab komposta mill-Imħallfin preżenti;*

Din il-Qorti hekk komposta tixtieq tagħmilha ċara mill-ewwel ghall-finijiet kollha tal-kawża li l-istess Qorti hekk diversament ippresjeduta ma tikkostitwixxix b'ebda mod xi forma ta' Qorti ta' Reviżjoni mill-Qorti l-ohra. Kwindi għalhekk din il-Qorti għandha tiġi kkunsidrata bhala l-istess Qorti ta' qabel u hija "de facto" kontinwazzjoni ta' l-istess;

L-appell odjern li qed jiġi kkunsidrat minn din il-Qorti huwa Appell interpost mill-kjamati fil-kawża mid-deċiżjoni mogħtija mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fid-9 ta' Jannar, 1986. Il-Qorti tal-Prim'Istanza kienet ittrattat u ddecidiet it-tieni u t-tielet ecċeżżjoni tal-kjamati fil-kawża u kienet irrespingiethom it-tnejn. It-tieni ecċeżżjoni tal-kjamati fil-kawża kienet dik li tirrigwarda l-kjamata fil-kawża ta' l-appellanti nnifisha. In fatti dawn kienu qegħdin jallegaw li l-kjamata fil-kawża tagħhom kienet nulla billi din ma kinitx saret skond l-artikolu 960 tal-Kodiċi tal-Procedura Ċivili u dan billi saret wara illi nghatat is-sentenza mogħtija mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fis-27 ta' Awissu, 1984. Din is-sentenza fejn ġiet ordnata l-kjamata fil-kawża ta' l-odjerni appellanti, kienet ġiet appellata quddiem din l-istess Qorti Kostituzzjonali li bis-sentenza tagħha tal-21 ta' Jannar, 1985 kienet ikkonfermat is-sentenza mogħtija mill-ewwel Qorti. Kwindi għalhekk l-appellanti jirritjenu li billi l-art. 960 jgħid

li waqt li kjamata fil-kawża tista' ssir f'kull waqt quddiem il-Qorti ta' l-ewwel grad, din trid issir biss qabel is-sentenza. Huma jissottomettu illi minħabba li kienet għà nghatħat sentenza mill-ewwel Qorti u dan fuq l-eċċeżzjonijiet issollevati mill-intimati originali kwindi għalhekk il-kjamata fil-kawża ma setgħetx issir;

Għall-fini ta' korrettezza jridu jingħadu l-fatti segwenti. Meta l-ewwel Qorti kienet laqghet it-talba tar-rikorrenti originali kienet ordnat għalhekk il-kjamata fil-kawża tal-preżenti appellanti, l-intimati originali kienu interponew appell minn dik id-deċiżjoni quddiem din l-istess Qorti. Barra minn hekk innotifikaw lir-rikorrenti originali bir-rikors ta' l-appell li kien qiegħed isir proprju fuq id-deċiżjoni tal-Qorti ta' l-ewwel grad fuq l-ordni tal-kjamati in kawża, innotifikaw ukoll lill-appellanti odjerni li kienet ġew imsejhin fil-kawża. Id-difensur ta' l-intimati originali huwa l-istess difensur ukoll ta' l-appellanti odjerni. Dawn ġew innotifikati għal kull interess li jista' jkollhom. L-istess appellanti ppreżentaw fl-14 ta' Ĝunju, 1985 f'din il-Qorti risposta għar-Rikors ta' Appell ta' l-intimati originali u b'hekk saru parti fil-proċess quddiem dina l-Qorti li ttrattat l-appell proprju fuq il-validità o meno tal-ħruġ tal-kjamata fil-kawża tagħħom. It-trattazzjoni ta' l-appell saret mill-istess difensur kemm għall-intimati kif ukoll għall-appellanti odjerni. Kwindi għalhekk apparti l-fatt li sentenza mogħtija minn din il-Qorti bħala kwalunkwe Qorti oħra għandha tiġi kkunsidrata bħala li hija mogħtija "erga omnes", fil-każ in kwistjoni, lanqas jistgħu l-appellanti jilmentaw li huma kienestraneji għall-andament u l-proċess ta' l-appell ta' l-intimati originali li sar proprju fuq l-ordni tal-kjamati fil-kawża mogħtija mill-ewwel Qorti. Difatti t-tieni eċċeżzjoni fir-risposta tal-kjamati fil-kawża f'dak l-appell kienet li huma għal kull buon fini kienu ssottomettw illi jaderixxu ma' l-appell ta' l-appellanti għar-raġunijiet dedotti fir-

rikors ta' l-appell tagħhom;

Kif già ngħad qabel din il-Qorti kif komposta hija l-istess Qorti qabel meta hi tat is-sentenza tagħha fil-21 ta' Ottubru, 1985 u huwa inkonċepibbli li din il-Qorti tikkunsidra l-appell tal-kjamati fil-kawża fuq din il-materja. B'ebda mod din il-Qorti kif komposta ma tista' tigi kkunsidrata bħala Qorti ta' reviżjoni ta' deciżjonijiet mogħtija minnha stess diversament ippresjeduta. F'tali ipotesi allura jinfetah kamp ġdid li jagħti fakoltà lil xi parti li jkollha interess tibqa' tipprova tirivedi sentenza mogħtija minn din il-Qorti kemm trid hi basta tirrikuža lill-ġudikanti għal xi raġuni jew oħra. Dan hu wkoll irraġonevoli għaliex ma jistax wieħed jikkonċepixxi każ fejn fl-istess kawża jkun hemm żewg deciżjonijiet konfliġġenti mogħtija mill-istess Qorti fuq l-istess materja;

It-tieni parti tar-rikors ta' l-Appell tal-kjamati fil-kawża tikkonċerna t-tielet eċċeżżjoni ssollevata mill-kjamati fil-kawża in risposta tar-Rikors tal-Perit Vincent Galea. Din kienet fis-sens li l-Qorti ta' l-ewwel grad ma għandhiex ġurisdizzjoni li tieħu konjizzjoni dwar is-Servizz Pubbliku billi għal dak il-finni tosta l-projbizzjoni ta' l-artiko il-118 tal-Kostituzzjoni. Fil-fatt, din l-eċċeżżjoni kienet għiet issollevata miċ-Chairman tal-Public Service Commission u Segretarju Amministrattiv fir-risposta tagħhom tat-13 ta' Lulju, 1984. Din l-eċċeżżjoni kienet għiet deċiża kemm mill-ewwel Qorti fis-27 ta' Awissu, 1984 kif ukoll għiet definittivament deċiża “*erga omnes*” minn din il-Qorti diversament komposta fil-21 ta' Jannar, 1985. Din il-Qorti kienet laqgħet l-appell tar-rikorrenti l-Perit Vincent Galea u filwaqt li kkonfermat is-sentenza appellata in kwantu l-istess irrespingiet l-eċċeżżjoni preliminari fil-limiti espressament imsemmija fl-istess sentenza u rrevokat l-imsemmija sentenza appellata laqgħet dik.

l-eċċejjoni preliminari ta' l-intimati limitatament għat-talba tar-rikorrenti appellant li jiġu annullati d-deċiżjonijiet tal-Bord tal-“*Public Service Commission*” u ta' l-istess P.S.C. in kwantu jolqtu l-akkuża li tagħha l-appellant ġie misjub ħati u konsegwentement ċahdet l-imsemmija eċċejjoni preliminari ta' l-intimati appellati;

Kif ġà ntqal aktar 'il fuq dan l-appell tal-kjamati fil-kawża qiegħed isir mis-sentenza mogħtija mill-Qorti Ċivili Prim' Awla fid-9 ta' Jannar, 1986, it-tieni u t-tielet eċċejjoni tal-kjamati fil-kawża ċjoè dik in deżamina qalet li hi kienet sejra ssegwi l-enuncjazzjoni ta' dritt li jinsab fis-sentenza mogħtija minn din il-Qorti fil-21 ta' Jannar, 1985, kif fil-fatt għamlet. Dak li qegħdin in effetti jippretendu li jagħmlu bl-Appell prezenti l-appellanti, huwa li jgħegħlu lil din il-Qorti tirrevedi l-konsiderazzjonijiet magħmula minn din il-Qorti diversament ippresjeduta fis-sentenza pprecitata. Dik is-sentenza fil-fatt però ġiet mogħtija “*erga omnes*”. Huwa kif ġà ntqal aktar 'il fuq inkonċepibbli li din il-Qorti – l-ogħla Qorti fil-pajjiż tirrevedi fl-istess kawża sentenza tagħha stess mogħtija fil-konfront ta' parti u tigi mistennija tbiddel l-istess fil-konfront ta' parti oħra fi stadju ieħor ta' l-istess kawża. Kif qalet din il-Qorti aktar 'il fuq din il-Qorti għad li komposta diversament hija l-istess Qorti li tat is-sentenza msemmjija;

Din il-Qorti thoss ukoll li hu opportun li ssemmi l-fatt li din it-tielet eċċejjoni ssollevata mill-kjamati fil-kawża tista' taffettwa biss lill-*Public Service Commission*. Kwindi għalhekk ikun l-eżitu li jkun ta' deċiżjoni fuq din l-eċċejjoni b'ebda mod ma tista' tafetta l-eżitu tal-kawża fil-konfront tal-kjamati fil-kawża. Minn dan joħroġ li l-*Public Service Commission* biss setgħet tqajjem din l-eċċejjoni għaliex hija relativa għaliha biss.

Hekk jiġi l-kjamati fil-kawża ma għandhom ebda interess li jagħtu din l-eċċeżżjoni ġà la darba l-eżitu tad-deċiżjoni ta' din l-eċċeżżjoni ma taffettwahomx;

Fic-ċirkostanzi partikolari ta' dan il-każ *obiter*, dejjem a baži tal-konsiderazzjonijiet kollha magħmula minnha aktar 'il fuq, din il-Qorti thoss li għandha tafferma, u tagħmel tagħha dak kollu li ntqal u li ġie enunċjat fis-sentenzi tagħha tal-21 ta' Jannar, 1985, li biha ġiet deċiża definittavament l-eċċeżżjoni ta' nuqqas ta' ġurisdizzjoni u dik tal-21 ta' Ottubru, 1985, li ddeċidiet il-kwistjoni tal-validità tal-kjamata fil-kawża;

Għal dawn il-motivi din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċidi billi tiċħad l-appell u tikkonferma d-deċiżjoni appellata.
